

3) przy wykonywaniu pracy przez osoby przebywające w zakładach karnych, w zakładach dla nieletnich i w ośrodkach przystosowania społecznego.

Art. 305. Rada Ministrów po porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych określi w drodze rozporządzenia kategorie uspołecznionych zakładów pracy, w których nie powołuje się zakładowych komisji rozjem-

czych, organizację i zasady powoływania (wyboru) komisji rozjemczych, zasady wyboru komisji odwoławczych do spraw pracy, organizację i tryb postępowania przed tymi komisjami oraz zasady odwoływania i zawieszania w czynnościach członków komisji.

Przewodniczący Rady Państwa: *H. Jabłoński*
Sekretarz Rady Państwa: *L. Stasiak*

142

USTAWA

z dnia 26 czerwca 1974 r.

Przepisy wprowadzające Kodeks pracy.

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. I. Kodeks pracy wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1975 r.

Art. II. Ilekroć niniejsza ustawa wymienia przepisy dotychczasowe, należy przez to rozumieć przepisy z uwzględnieniem wszystkich zmian i uzupełnień wprowadzonych przed dniem wejścia w życie Kodeksu pracy.

Art. III. § 1. Z dniem wejścia w życie Kodeksu pracy tracą moc wszelkie przepisy dotyczące przedmiotów w tym kodeksie unormowanych, chyba że przepisy poniższe stanowią inaczej.

§ 2. W szczególności tracą moc przepisy wymienione w artykułach poniższych.

Art. IV. § 1. Uchyła się:

- 1) ustawę z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu (Dz. U. z 1933 r. Nr 94, poz. 734);
- 2) ustawę z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. z 1949 r. Nr 11, poz. 72);
- 3) ustawę z dnia 2 lipca 1924 r. w przedmiocie pracy młodocianych i kobiet (Dz. U. Nr 65, poz. 636);
- 4) rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę pracowników umysłowych (Dz. U. Nr 35, poz. 323);
- 5) rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę robotników (Dz. U. Nr 35, poz. 324);
- 6) rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 października 1932 r. o organizacji komisji dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnym przeciwko funkcjonariuszom państwowym (Dz. U. Nr 87, poz. 738);
- 7) ustawę z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. Nr 31, poz. 242);
- 8) dekret z dnia 14 maja 1946 r. o tymczasowym unormowaniu stosunku służbowego funkcjonariuszów państwowych (Dz. U. Nr 22, poz. 139);
- 9) art. 1 część B dekretu z dnia 6 października 1948 r. o rocie ślubowania ministrów, funkcjonariuszów państwowych, sędziów i prokuratorów oraz funkcjonariuszów służby bezpieczeństwa publicznego (Dz. U. Nr 49, poz. 370);
- 10) ustawę z dnia 4 lutego 1949 r. o uposażeniu pracowników państwowych (Dz. U. Nr 7, poz. 39);
- 11) ustawę z dnia 19 kwietnia 1950 r. o skróconym czasie pracy szczególnie uciążliwej lub wykonywanej w szkodliwych warunkach (Dz. U. Nr 20, poz. 174);
- 12) dekret z dnia 24 lutego 1954 r. o zakładowych komisjach rozjemczych (Dz. U. Nr 10, poz. 35);

- 13) dekret z dnia 21 kwietnia 1954 r. o niektórych prawach i obowiązkach pracowników kolejowych (Dz. U. Nr 16, poz. 59);*
  - 14) dekret z dnia 18 stycznia 1956 r. o ograniczeniu dopuszczalności rozwiązywania umów o pracę bez wypowiedzenia oraz o zabezpieczeniu ciągłości pracy (Dz. U. Nr 2, poz. 11);
  - 15) ustawę z dnia 10 września 1956 r. w sprawie uchylecia przepisów o zabezpieczeniu socjalistycznej dyscypliny pracy (Dz. U. Nr 41, poz. 187);
  - 16) ustawę z dnia 2 lipca 1958 r. o nauce zawodu, przyuczaniu do określonej pracy i warunkach zatrudniania młodocianych w zakładach pracy oraz o wstępnym stażu pracy (Dz. U. Nr 45, poz. 226);
  - 17) ustawę z dnia 17 czerwca 1959 r. o współodpowiedzialności majątkowej pracowników za niedobory w przedsiębiorstwach obrotu towarowego (Dz. U. z 1966 r. Nr 52, poz. 319);
  - 18) art. XII § 2 i 3 Przepisów wprowadzających Kodeks cywilny — ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. (Dz. U. Nr 16, poz. 94) oraz utrzymane w mocy tymi przepisami:
    - a) art. 52, 56, 63, 94, 95 i 105—117 Przepisów ogólnych prawa cywilnego — ustawa z dnia 18 lipca 1950 r. (Dz. U. Nr 34, poz. 311),
    - b) art. 259 pkt 3, art. 284 i 441—477 Kodeksu zobowiązań — rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. (Dz. U. Nr 82, poz. 598),
    - c) art. VIII—X Przepisów wprowadzających Kodeks zobowiązań — rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. (Dz. U. Nr 82, poz. 599);
  - 19) ustawę z dnia 30 marca 1965 r. o bezpieczeństwie i higienie pracy (Dz. U. Nr 13, poz. 91);
  - 20) ustawę z dnia 15 lipca 1968 r. o pracownikach rad narodowych (Dz. U. Nr 25, poz. 164);
  - 21) ustawę z dnia 29 kwietnia 1969 r. o pracowniczych urloпах wypoczynkowych (Dz. U. Nr 12, poz. 85);
  - 22) ustawę z dnia 6 lipca 1972 r. o przedłużeniu urlopow macierzyńskich (Dz. U. Nr 27, poz. 190);
  - 23) dekret z dnia 14 lipca 1973 r. o dodatkowych dniach wolnych od pracy (Dz. U. Nr 29, poz. 160).
- § 2. W zakresie unormowanym w Kodeksie pracy tracą moc przepisy dekretu z dnia 10 listopada 1954 r. o przejęciu przez związki zawodowe zadań w dziedzinie wykonywania ustaw o ochronie, bezpieczeństwie i higienie pracy oraz sprawowania inspekcji pracy (Dz. U. z 1968 r. Nr 8, poz. 47).
- Art. V. § 1.** Pozostają w mocy dotychczasowe przepisy dotyczące przedmiotów unormowanych w Kodeksie pracy, jeżeli przepisy te mają charakter przepisów szczególnych.

§ 2. W szczególności pozostają w mocy przepisy wymienione w art. VI.

Art. VI. Pozostają w mocy:

- 1) art. 43 i 44 ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej oraz ich rodzin (Dz. U. z 1973 r. Nr 23, poz. 137);
  - 2) art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 2 grudnia 1960 r. o ławnikach ludowych w sądach powszechnych (Dz. U. Nr 54, poz. 309);
  - 3) art. 62 i 114 ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 6);
  - 4) art. 13 § 1—4 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. o ustroju kolegiów do spraw wykroczeń (Dz. U. Nr 12, poz. 118);
  - 5) art. 42 i 43 ustawy z dnia 16 grudnia 1972 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin (Dz. U. Nr 53, poz. 341);
  - 6) art. 17—19 oraz art. 39 ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 21, poz. 117).
- Art. VII.** Kodeks pracy nie narusza przepisów:
- 1) Prawa o ustroju sądów powszechnych — rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 lutego 1928 r. (Dz. U. z 1964 r. Nr 6, poz. 40);
  - 2) ustawy z dnia 28 października 1948 r. o zakładach społecznych służby zdrowia i planowej gospodarce w służbie zdrowia (Dz. U. Nr 55, poz. 434);
  - 3) ustawy z dnia 7 kwietnia 1949 r. o planowym rozmieszczeniu lekarzy weterynaryjnych (Dz. U. Nr 25, poz. 178);
  - 4) ustawy z dnia 18 lipca 1950 r. o odpowiedzialności zawodowej fachowych pracowników służby zdrowia (Dz. U. Nr 36, poz. 332);
  - 5) ustawy z dnia 25 maja 1951 r. — Prawo o notariacie (Dz. U. z 1963 r. Nr 19, poz. 106);
  - 6) dekretu z dnia 18 czerwca 1951 r. o stosunku służbowym, uposażeniu i zaopatrzeniu emerytalnym pracowników Ministerstwa Kolei (Dz. U. Nr 34, poz. 260);
  - 7) ustawy z dnia 28 kwietnia 1952 r. o pracy na polskich morskich statkach handlowych w żegludze międzynarodowej (Dz. U. Nr 25, poz. 171);
  - 8) dekretu z dnia 6 maja 1953 r. — Prawo górnicze (Dz. U. z 1961 r. Nr 23, poz. 113);
  - 9) ustawy z dnia 25 stycznia 1958 r. o radach narodowych (Dz. U. z 1973 r. Nr 47, poz. 277);
  - 10) ustawy z dnia 5 listopada 1958 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 1973 r. Nr 32, poz. 191);
  - 11) ustawy z dnia 22 kwietnia 1959 r. o zwalczaniu gruźlicy (Dz. U. Nr 27, poz. 170);
  - 12) ustawy z dnia 17 lutego 1960 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. z 1970 r. Nr 4, poz. 35);
  - 13) ustawy z dnia 31 stycznia 1961 r. o Straży Przemysłowej (Dz. U. Nr 6, poz. 42);
  - 14) ustawy z dnia 17 lutego 1961 r. o instytutach naukowo-badawczych (Dz. U. z 1965 r. Nr 19, poz. 129);
  - 15) ustawy z dnia 15 lutego 1962 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. Nr 11, poz. 54);
  - 16) ustawy z dnia 13 listopada 1963 r. o zwalczaniu chorób zakaźnych (Dz. U. Nr 50, poz. 279);
  - 17) ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. o zatrudnianiu absolwentów szkół wyższych (Dz. U. Nr 8, poz. 48);
  - 18) ustawy z dnia 21 kwietnia 1966 r. o rzecznikach patentowych (Dz. U. Nr 14, poz. 86);
  - 19) ustawy z dnia 14 kwietnia 1967 r. o Prokuraturze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. Nr 13, poz. 55);
  - 20) ustawy z dnia 27 kwietnia 1972 r. — Karta praw i obowiązków nauczyciela (Dz. U. Nr 16, poz. 114);

- 21) ustawy z dnia 6 lipca 1972 r. o podwyższeniu zasiłków przysługujących z ubezpieczenia społecznego w razie choroby pracownika (Dz. U. Nr 27, poz. 191);
- 22) ustawy z dnia 19 października 1972 r. o wynalazczości (Dz. U. Nr 43, poz. 272).

Art. VIII. Jeżeli obowiązujące przepisy powołują się na uchylone przepisy dotyczące przedmiotów unormowanych w Kodeksie pracy lub odsyłają ogólnie do powszechnie obowiązujących przepisów ustawodawstwa pracy lub przepisów prawa pracy, stosuje się w tym zakresie przepisy Kodeksu pracy.

Rozdział 2

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. IX. Uchyła się:

- 1) art. 26 i 27 ustawy z dnia 20 grudnia 1949 r. o państwowym gospodarstwie leśnym (Dz. U. Nr 63, poz. 494);
- 2) art. 18 i 19 dekretu z dnia 5 października 1955 r. o odpowiedzialności materialnej żołnierzy za szkody wyrządzone jednostce wojskowej (Dz. U. Nr 40, poz. 247) — w części dotyczącej pracowników;
- 3) art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 13 kwietnia 1960 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 20, poz. 120);
- 4) art. 5 ustawy z dnia 2 grudnia 1960 r. o ławnikach ludowych w sądach powszechnych (Dz. U. Nr 54, poz. 309);
- 5) art. 18 i 48 ust. 2 ustawy z dnia 2 grudnia 1960 r. o kolejach (Dz. U. z 1970 r. Nr 9, poz. 76);
- 6) art. 52 i 65 ustawy z dnia 31 stycznia 1961 r. o łączności (Dz. U. Nr 8, poz. 48);
- 7) art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 30 marca 1965 r. o sądach społecznych (Dz. U. Nr 13, poz. 92);
- 8) art. 12 ustawy z dnia 13 czerwca 1967 r. o Ochotniczej Rezerwie Milicji Obywatelskiej (Dz. U. Nr 23, poz. 108);
- 9) art. 13 § 5 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. o ustroju kolegiów do spraw wykroczeń (Dz. U. Nr 12, poz. 118).

Art. X. 1) W ustawie z dnia 20 grudnia 1958 r. o samorządzie robotniczym (Dz. U. Nr 77, poz. 397) skreśla się w art. 28 wyrazy „zgodnie z dekretem z dnia 18 stycznia 1956 r. o ograniczeniu dopuszczalności rozwiązywania umów o pracę bez wypowiedzenia oraz o zabezpieczeniu ciągłości pracy (Dz. U. Nr 2, poz. 11)“.

2) W ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. Nr 44, poz. 220) wprowadza się następujące zmiany:

a) art. 105 otrzymuje brzmienie:

„Art. 105. 1. W okresie między powołaniem pracownika do czynnej służby wojskowej a jej odbyciem stosunek pracy nie może być przez zakład pracy wypowiedziany ani rozwiązany.

2. Jeżeli okres dokonanego przez zakład pracy lub przez pracownika wypowiedzenia stosunku pracy upływa po powołaniu pracownika do czynnej służby wojskowej, wypowiedzenie staje się bezskuteczne. W tym przypadku rozwiązanie stosunku pracy może nastąpić tylko na żądanie pracownika.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się również do umów o pracę zawartych na okres próbny i na okres wstępny. W razie upływu okresu próbnego lub okresu wstępnego po powołaniu pracownika do czynnej służby wojskowej, umowę o pracę uważa się za zawartą na czas nie określony.

4. Przepisy ust. 1—3 nie dotyczą pracowników powołanych do czynnej służby wojskowej, która ma być odbywana w formie jednodniowych ćwiczeń lub zajęć szkoleniowych.

5. Umowa o pracę zawarta na czas określony lub na czas wykonania określonej pracy ulega jednakże rozwiązaniu z upływem terminu określonego w umowie.

6. Przepisów ust. 1—5 nie stosuje się, jeżeli zakład pracy może rozwiązać umowę o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika lub w razie likwidacji zakładu pracy. W tych przypadkach rozwiązanie stosunku pracy następuje na zasadach ogólnych."

b) w art. 106 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Zakład pracy, który zatrudniał pracownika w w dniu powołania do zasadniczej lub okresowej służby wojskowej, jest obowiązany zatrudnić go na poprzednio zajmowanym stanowisku lub na stanowisku równorzędnym pod względem rodzaju pracy oraz zaszerzeganowania osobistego, jeżeli w ciągu 30 dni od dnia zwolnienia z tej służby pracownik zgłosił swój powrót do zakładu pracy w celu podjęcia zatrudnienia. Niezachowanie tego terminu powoduje wygaśnięcie stosunku pracy, chyba że niezachowanie terminu nastąpiło z przyczyn niezależnych od pracownika."

c) art. 108 otrzymuje brzmienie:

"Art. 108. 1. Czas odbywania zasadniczej lub okresowej służby wojskowej wlicza się pracownikowi do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień związanych z tym zatrudnieniem, jeżeli po odbyciu tej służby podjął on zatrudnienie w tym samym zakładzie pracy, w którym był zatrudniony przed powołaniem do służby.

2. Rada Ministrów po porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych ustali w drodze rozporządzenia, w jakim zakresie czas odbywania zasadniczej lub okresowej służby wojskowej wlicza się do okresu zatrudnienia również pracownikom, którzy przed powołaniem do tej służby nie byli zatrudnieni albo którzy po jej odbyciu podjęli zatrudnienie w innym zakładzie pracy.

3. Warunkiem wliczenia służby wojskowej do okresu zatrudnienia jest zachowanie terminów, o których mowa w art. 106 ust. 1 lub w art. 107 ust. 1.

4. Rada Ministrów po porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych określa w drodze rozporządzenia szczegółowe zasady wliczania czasu odbywania służby wojskowej do okresu zatrudnienia."

d) w art. 110 ust. 1 skreśla się wyraz „zupełnej”.

3) Art. 62 ustawy z dnia 30 czerwca 1970 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. Nr 16, poz. 134) otrzymuje brzmienie:

"Art. 62. 1. Czas odbywania zawodowej służby wojskowej wlicza się pracownikowi do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień związanych z tym zatrudnieniem, jeżeli podjął on zatrudnienie w ciągu jednego roku od dnia zwolnienia ze służby, a jeżeli pełnił służbę w okresie próbnym — w ciągu 3 miesięcy od tego dnia.

2. Uprawnienia określone w ust. 1 przysługują również w razie podjęcia zatrudnienia po upływie tych terminów, jeżeli żołnierz podjął zatrudnienie na podstawie skierowania przewidzianego w art. 60, a wniosek o skierowanie złożył przed upływem terminów określonych w ust. 1.

3. Jeżeli żołnierz nie może podjąć zatrudnienia lub złożyć wniosku o skierowanie do pracy w terminach określonych w ust. 1 ze względu na chorobę powodującą niezdolność do pracy lub inwalidztwo, zachowuje on uprawnienia określone w ust. 1 w razie podjęcia zatrudnienia lub złożenia wniosku w ciągu 3 miesięcy od dnia ustania niezdolności do pracy lub inwalidztwa.

4. W razie niezachowania terminów określonych w ust. 1—3, okres służby wojskowej wlicza się do okresu zatrudnienia w zakresie uprawnień, które nie są uzależnione od nieprzerwanego zatrudnienia w tym samym zakładzie pracy lub od spełnienia innych szczególnych warunków.

5. Okres służby wojskowej żołnierza zwolnionego z zawodowej służby wojskowej w razie ukarania go karą dyscyplinarną usunięcia z zawodowej służby wojskowej, utraty stopnia wojskowego albo prawomocnego skazania na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania wlicza się do okresu zatrudnienia na zasadach przewidzianych dla pracownika, z którym stosunek pracy został rozwiązany bez wypowiedzenia z jego winy."

Art. XI. Traci moc ustawa z dnia 14 kwietnia 1967 r. o godzinach otwarcia placówek handlu detalicznego, zakładów gastronomicznych i zakładów usługowych dla ludności oraz o rozkładzie czasu pracy pracowników w nich zatrudnionych (Dz. U. Nr 13, poz. 56).

Art. XII. § 1. Godziny otwierania i zamykania placówek handlu detalicznego, zakładów gastronomicznych i zakładów usługowych dla ludności określa na podstawie zasad ustalonych przez Ministra Handlu Wewnętrznego i Usług:

- 1) w mieście — prezydent lub naczelnik miasta,
- 2) na terenie gminy — naczelnik gminy.

§ 2. Winni naruszenia wydanych na podstawie § 1 przepisów o dniach i godzinach otwierania i zamykania placówek handlu detalicznego, zakładów gastronomicznych i zakładów usługowych dla ludności podlegają karze grzywny do 5000 złotych. Orzekanie następuje w trybie przepisów o postępowaniu w sprawach o wykroczenia.

Rozdział 3

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. XIII. § 1. Do stosunków pracy nawiązanych przed dniem wejścia w życie Kodeksu pracy stosuje się przepisy tego kodeksu.

§ 2. Dokonane przed dniem wejścia w życie Kodeksu pracy wypowiedzenie lub rozwiązanie stosunku pracy albo wypowiedzenie warunków pracy lub płacy jest skuteczne, jeżeli odpowiada przepisom dotychczasowym.

Art. XIV. Rada Ministrów po porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych określi zasady i tryb dostosowania postanowień układów zbiorowych pracy do przepisów Kodeksu pracy, a w szczególności ustali, które z tych postanowień zostają zastąpione przepisami kodeksu.

Art. XV. § 1. Stosunek pracy pracowników mianowanych, podlegających ustawie z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. z 1949 r. Nr 11, poz. 72), przekształca się — z zastrzeżeniem § 2 — w stosunek pracy oparty na umowie o pracę na czas nie określony.

§ 2. Stosunek pracy pracowników mianowanych na podstawie ustawy, o której mowa w § 1, przekształca się w stosunek pracy na podstawie powołania, jeżeli zajmują oni stanowiska, dla których w myśl przepisów Kodeksu pracy przewidziane jest nawiązywanie stosunku pracy na podstawie powołania przez właściwy organ.

Art. XVI. Pozostają w mocy obowiązujące w dniu wejścia w życie Kodeksu pracy umowy o naukę zawodu, przyuczenie do określonej pracy lub o odbycie wstępnego stażu pracy. Do umów tych stosuje się obowiązujące w tym zakresie przepisy dotychczasowe.

Art. XVII. Okresy zatrudnienia przypadające przed dniem wejścia w życie Kodeksu pracy wlicza się do okresu pracy, od którego zależy wymiar urlopu (art. 156 § 2 Kodeksu pracy), według przepisów dotychczasowych.

Art. XVIII. § 1. Przepisy Kodeksu pracy stosuje się do roszczeń zakładów pracy z tytułu szkód wyrządzonych przez pracowników przed dniem wejścia w życie kodeksu, chociażby sprawy z tytułu tych roszczeń były już wszczęte.

§ 2. Prawomocne, lecz nie wykonane wyroki sądowe, zapadłe przed dniem wejścia w życie Kodeksu pracy, pozostają w mocy. Jednakże odszkodowanie zasądzone tymi wyrokami ogranicza się w przypadkach i na zasadach określonych w Kodeksie pracy. W razie sporu — o ograniczeniu odszkodowania orzeka na wniosek osoby zainteresowanej sąd, który wydał wyrok w sprawie.

Art. XIX. § 1. Zakładowe komisje rozjemcze, utworzone na podstawie przepisów dotychczasowych, stają się zakładowymi komisjami rozjemczymi w rozumieniu przepisów Kodeksu pracy.

§ 2. Postępowanie przed zakładową komisją rozjemczą wszczęte przed dniem wejścia w życie Kodeksu pracy będzie się toczyć od tej chwili według przepisów tego kodeksu.

§ 3. Czynności dokonane przed wejściem w życie Kodeksu pracy są skuteczne, jeżeli odpowiadają przepisom dotychczasowym. Jeżeli przed dniem wejścia w życie Kodeksu pracy zapadło orzeczenie zakładowej komisji rozjemczej, kończące postępowanie, postępowanie odwoławcze będzie się toczyć według przepisów tego kodeksu.

§ 4. Z dniem wejścia w życie Kodeksu pracy ulegają likwidacji komisje rozjemcze przy terenowych organach związków zawodowych. Wnioski o rozpoznanie sporu i akta spraw wszczętych przed dniem wejścia w życie Kodeksu pracy, w których nie zapadły orzeczenia, komisje te przekazują właściwym komisjom przewidzianym w kodeksie. Przepisy § 3 stosuje się odpowiednio.

§ 5. Odwołania od orzeczeń komisji rozjemczych wniesione do zarządów głównych związków zawodowych przed dniem wejścia w życie Kodeksu pracy i do tego dnia nie rozpatrzone zarządy główne związków zawodowych przekazują okręgowym sądom pracy i ubezpieczeń społecznych.

Art. XX. Z dniem wejścia w życie Kodeksu pracy ulegają likwidacji kolegia orzekające przy wojewódzkich komisjach związków zawodowych oraz Kolegium Odwoławcze przy Centralnej Radzie Związków Zawodowych. Wnioski inspektorów pracy o rozpatrzenie sprawy i nie

rozpatrzone odwołania od orzeczeń inspektorów pracy kolegia orzekające przy wojewódzkich komisjach związków zawodowych przekazują właściwym miejscowo kolegiom do spraw wykroczeń pierwszej instancji. Nie rozpatrzone odwołania od orzeczeń kolegiów orzekających przy wojewódzkich komisjach związków zawodowych Kolegium Odwoławcze przy Centralnej Radzie Związków Zawodowych przekazuje właściwym miejscowo kolegiom do spraw wykroczeń drugiej instancji.

Art. XXI. § 1. Przy orzekaniu w sprawach o wykroczenia przeciwko prawom pracownika, popełnione przed dniem wejścia w życie Kodeksu pracy, stosuje się przepisy art. 281—283 Kodeksu pracy. Jednakże należy stosować przepisy dotychczasowe, jeżeli są względniejsze dla sprawy.

§ 2. Przepisy art. XIX § 2 i 3 stosuje się odpowiednio do postępowania w sprawach o wykroczenia przeciwko prawom pracownika.

Art. XXII. § 1. Do roszczeń powstałych przed dniem wejścia w życie Kodeksu pracy, a według przepisów dotychczasowych w tym dniu jeszcze nie przedawnionych, stosuje się przepisy kodeksu dotyczące przedawnienia z następującymi ograniczeniami:

- 1) początek, zawieszenie i przerwanie biegu przedawnienia ocenia się według przepisów dotychczasowych, gdy chodzi o czas przed dniem wejścia w życie Kodeksu pracy,
- 2) jeżeli termin przedawnienia według przepisów Kodeksu pracy jest krótszy niż według przepisów dotychczasowych, bieg przedawnienia rozpoczyna się z dniem wejścia w życie Kodeksu pracy; jeżeli jednak przedawnienie, którego bieg rozpoczął się przed dniem wejścia w życie Kodeksu pracy, nastąpiłoby przy uwzględnieniu terminu przedawnienia określonego w prawie dotychczasowym wcześniej, przedawnienie następuje z upływem tego wcześniejszego terminu.

§ 2. Roszczenia, które przed dniem wejścia w życie Kodeksu pracy nie mogły być dochodzone wskutek upływu terminu określonego w art. 473 Kodeksu zobowiązań, nie mogą być dochodzone również po wejściu w życie Kodeksu pracy.

Art. XXIII. Do czasu wydania przepisów, przewidzianych w art. 303 § 1 Kodeksu pracy, osoba wykonująca pracę nakładczą, podlegająca obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, ma prawo do urlopu wypoczynkowego na zasadach obowiązujących do dnia wejścia w życie kodeksu.

Art. XXIV. Jeżeli Kodeks pracy lub niniejsza ustawa przewidują wydanie przepisów wykonawczych, stosuje się do czasu wydania tych przepisów przepisy dotychczasowe, chyba że są one sprzeczne z przepisami Kodeksu pracy lub niniejszej ustawy.

Art. XXV. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1975 r.

Przewodniczący Rady Państwa: *H. Jabłoński*
Sekretarz Rady Państwa: *L. Stasiak*

Redakcja: Urząd Rady Ministrów — Biuro Prawne, Warszawa, al. Ujazdowskie 1/3.
Administracja: Administracja Wydawnictw Urzędu Rady Ministrów, ul. Powsińska 69/71
00-979 Warszawa (przegródka pocztowa 81).

Tłoczono z polecenia Prezesa Rady Ministrów
w Zakładach Graficznych „Tamka”, Zakład nr 1, Warszawa, ul. Tamka 3.